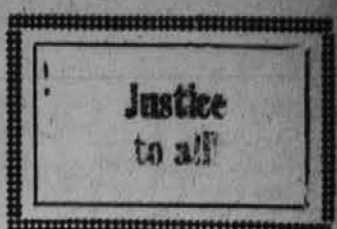

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY "American Home" NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI NO. 88 CLEVELAND, OHIO, MONDAY AUGUST 1st 1921 LETO XXIV - VOL. XXIV.

Priprave za mir.

Amerika v kratkem sklene mir z Nemčijo.

Berlin, 31. julija. Pogajanja, ki so se vršila med ameriškim zastopnikom v Berlinu in med nemškim zunanjim ministerstvom, so toliko napredovala, da je upati, da pride v najkrajšem času med Ameriko in Nemčijo do pogajanja glede mirovnih pogojev. Iz dobro informiranih krogov se naznanja, da je nemška vlada dovolila vsem predpogojem, nasvetovanim od ameriške vlade, in ni nobene ovire več, da se ne bi sklenil med Nemčijo in Zedinjenimi državami ugoden mir. V par dneh izda nemška vlada memorandum vseh pogajanj z zastopnikom ameriške vlade, in ravno tako bo naredila tudi ameriška vlada. V kratkem se začne tudi razpravljati vprašanje kdo bo ameriški poslanik v Berlinu, dočim ima Nemčija precejšnje težave izbrati moža, ki bi zastopal nemško republiko v Washingtonu. Nemčija se silno veseli dneva, ko bo smela podpisati mir z Ameriko, ker je prepričana, da bo prijateljstvo med Nemčijo in Zedinjenimi državami prineslo Nemčiji veliko kredita, da bo Nemčija lahko dobila iz Amerike česar najbolj potrebuje, objednem pa bo lahko prodala v Ameriko svoje številne izdelke, ki čakajo eksporta.

Zanimive so številke, katere je izdal števni urad v Washingtonu glede prebivalstva tujcemcev v Clevelandu. Glasom uradnega izkaza imamo v Clevelandu 11.032 oseb rojenih v Angliji, 3.148 na Škotskem, 1.161 v Wales, 9478 na Irskem, 596 na Švedskem, 2.298 na Norveškem, 620 na Danskem, 102 v Belgiji, 1198 v Franciji, 69 Luksemburgu, 1.390 na Nizozemskem, 1216 v Švici, 26.078 v Nemčiji, 35.024 na Poljskem, 15.228 v Avstriji (?), 23.907 na Češkem, 15.898 v Jugoslaviji, 21.502 na Ruskem, 1122 na Finskem, 2776 na Litvinskem, 14 na Portugalskem, 162 na Španskem, 18.228 v Italiji, 1605 na Grškem, 332 v Bulgariji, 4377 na Rumunskem, 66 Turkov, iz Azije je Turkov 1455, iz Afrike 55, iz Avstralije je 73 oseb, iz Canade 8496, iz Nove Fundlandije 70, iz Cube 497, iz Mexice 307, iz južne Amerike 138, iz Atlantskih otokov 8, iz Pacifičnih otokov 11, na morju je bilo rojenih 51, iz dežel, ki niso omenjene tu 58. Na ta način imamo v Clevelandu 239.538 oseb, ki niso bile rojene v Zedinjenih državah.

Zupan vasice, Euclid, Mr. Pond bo postal še svetovno slaven, ako bo prohibicija še kaj časa igrala ulogo v ameriški politiki. Ta mož kaznuje clevelandске kotličarje in grešnike prohibicije po \$1000 vsakega. In sedaj je prišel na novo idejo. Izjavil se je, da v bodoče bo moral vsakdo, kdor je pripeljan pred njega in obtožen, da je kahal doma jakata, povziti svoj lastni "pridelek". Pond se je izjavil, da ljudje kuhajo tako slabega jakata, da bo največja kazen za vsakogar, če bo moral na sodniji povziti, kar je skuhal. Če bi Mr. Pond malo te pižaje pokusil, bi mu tudi ne škodovalo.

Cena Liberty bondom je: Prvi \$87.86, drugi \$87.78, tretji \$91.92, četrti \$87.94, peti \$98.66.

Kaznenci od dela

Governer Davis je prepevedal delo kaznencev.

Columbus, Ohio, 31. julija. Governer države Ohio, Harry L. Davis, je včeraj izdal odredbo, da kaznenci ne smejo biti zaposleni pri gradnji javnih cest. Raditega je cestni oddelek vlade odpoklicel vse kaznence od dela ter jih poslal nazaj v ječo. Governer Davis se je izjavil, da je to naredil, ker je prepričan, da je mnogo državljanov brez dela, in denar, ki bi ga lahko državljanji zaslužili, ne more biti potrošen za kaznjence. Vsa javna pota in ceste, kjer so bili dosedaj kaznenci uslužbenci, se bodo nadaljevala, toda z drugimi delavci. Governer Davis se je izjavil, da toliko časa se ne sme uporabiti nobenega kaznenca pri javnih delih, dokler se industrijske okoliščine niso toliko izboljšale, da so zaposleni pri delu vsi državljanji. Nad 1500 kaznencev je bilo dosedaj redno upošlenih pri javni gradnji cest, in od ponedeljka naprej ostanejo v svojih celicah, dočim je državni oddelek za gradnjo cest najel ravno toliko brezposelnih državljanov, da nadaljujejo z delom.

Mestnega sodnika Hon. Frank L. Stevens-a poznate, kaj? On je sodil kotličarje po \$1000 kazni. Well, Mr. Stevens zna postati še clevelandski župan. Ženske se živahno zanimajo za njega. Podpora!

Policija mora iskati osebe, ki so pobegnile z doma, večinoma mlada dekleta in fantje. Včasih je le površen opis zginule osebe oddan policiji. N. pr. zadnji teden je morala policija iskati neko 17 letno dekle, o katerem niso vedeli drugega kot da ima na kolenu tetoviranega metulja. V čast clevelandске policije, moramo tu napisati, da dekleta ni našla, ker nobenemu policistu ni v glavo padlo, da bi gledal — metulja. Sedaj pa je zopet drug slučaj. Nick Rasov, 2270 Broadway, je spoznal v nekem parku ljubko dekle, se zaljubil, se zaročil, in se poročil čez drn in strn. Par dni po poroki pa je nezvesta vstala ob polnoči s postelje, se oblekla in zginila. In z njo zajedno je šlo \$500 Nickovoga denarja. Nick se je ves obupan obrnil do policije, da poišče dekle, oziroma ženo. Kot posebno njevo znamenje je Nick opisal polic. da nosi pod obleko, dolgi zlati verižici cekin za \$20, in verižica je tako dolga, da seže do — pst! In uboga policija naj sedaj išče.

V soboto pride v Cleveland znani italijanski general Pietro Badoglio, ki se je baje odlikoval v italijanski armadi, tako da je moral vedno bežati nazaj. Clevelandski Italijani pripravljajo velike slavnosti, da dostojno sprejmejo "slavnega" generala. Sedaj so prišle tudi lekarne na vrsto, ker prodajajo žganje. Detektivni so aretirali lekarnarja Jos. Seidman iz Central ave. ker je prodajal žganje. Njegova licenca je bila pred kratkim preklicana. Zupan Pond v vasi Euclid, kamor so Seidmana pripeljali, je obsodil slednjega na \$1000 kazni, ker je imel žganje v posesti in na \$1000 še posebej, ker je žganje prodajal. Seidman je prodal neke-mu detektivni en pint žganja za \$6.50.

Rusija se poda.

Boljševiki spustijo vse ameriške vjetnike.

Riga, 31. julija. Boljševiška Rusija je obljubila izpustiti iz ječ vse ameriške državljane kot pogoj, da dobi Rusija pomoč v živežu od Amerike. Ameriški senator France, ki se je mučil nekaj tednov v Rusiji, je izjavil, da je Lenine krenil na novo pot, in da Rusija ne more več nazaj v radikalizem, v katerem je toliko trpela. Senator France se je o svojem obisku v Rusiji izjavil, da so mu dovolili v Rusiji svobodo ne se gibati, in da so uradniki sami pokazali na vse obstoječe napake vlade. Izjavil se je, da je potrebno, da se nemudoma prične trgovanje med Rusijo in Zedinjenimi državami. Rusija ima mnogo blaga, katerega lahko proda v Ameriko, dočim Rusija potrebuje predvsem stroje, poljedelskih in industrijskih. Senator France je jako optimističen glede Rusije. Toda iz Washingtona se poroča, da bo ameriška vlada postopala skrajno previdno v občevarjanju boljševiki, ker ji je znano, da boljševiki ne drže nobene pogodbe, katero sklenejo. Ameriški državni tajnik, Hughes, ne misli najmanj, da bi na kak način prižal rusko vlado. Edino kar on zahteva, je opustitev vseh Amerikancev iz boljševiških zaporov, in kot plačilo za to, bo dovolil, da sme ameriški živež v Rusijo.

Republikanski politikarji iščejo sedaj dlake v jajcu, da bi odstranili clevelandskega poštarja W. J. Murphy. Murphy je demokrat, in republikanci bi ga radi odstranili, da preskrbe dobro službo svoje-mu prištevajo.

Zaključek slavnosti, ki so se vršile v proslavo 125. letnice, odkar se je začelo mesto Cleveland, ne bo tako slabo zlegel kot so mislili. Vsega skupaj je imelo mesto s temi slavnostmi stroškov \$70.000. Privatni državljanji so darovali \$31.000, in na vstopnih pri raznih predstavah so dobili \$16.000, torej bi znašal primanjkljaj okoli \$23.000. Toda pametne glave so to preprečile. Mesto se je dalo, predno so se slavnosti pričele vršiti, zavarovati proti dežju. Pogodba se je glasila, da če pade katerikoli dan slavnosti za eno šestinko inča dežja, da dobi mesto \$47.000. Zavarovalnina za to je veljala \$2300. In glej ga kleka, v petek večer je deževalo, za eno dlako več kot eno šestinko inča, in mesto dobi zavarovalnino izplačano, vsa zguba bo pokrita, in še nekaj bo ostalo. Tako je sedaj vsakdo zadovoljen.

Policija je v soboto popoldne odkrila skrito žganje v neki hiši na E. 160. cesti. Objednem trdi policija, da je bilo tu shajališče roparjev žganja. Dobili so v hiši več kotlov, stotine funtov rozin ter mnogo pravega žganja, o katerem se je dognalo, da je bilo ukradeno. Kotlički so bili tako skriti, da je policijskega poročnika Potts vze lo več ur, predno je prišel na sled, in je moral deloma porušiti hišo, da je prišel do kotlov in sodov. Kako se piše lastnik žganjarskih kotlov, tega policija neče izdati. — Redna seja direktorija S. N. Doma se vrši danes 1. avgusta 1921. Pričetek ob 8. zv.

Ali bo Haserodt?

Upanje je, da postane Haserodt kandidat.

Demokratska stranka v Clevelandu ne more priti do odločitve, koga naj izbere za županskega kandidata pri volitvah, ki se vršijo letos novembra meseca. Kot splošni kandidat je prišel v poštev prvi vrsti Robert J. Bulkley, bivši kongresman 20. okraja. Toda Bulkley je kandidaturu za župan. točno odklonil, in sedaj se eksekutivni odbor demokratske stranke ne more zjediniti za nobenega kandidata. Toda kot najresnejši kandidat prihaja še vedno v poštev bivši Common Pleas Court clerk, Edmund B. Haserodt, katerega sicer večina članov eksekutivnega odbora demokratske stranke smrtno sovraži, toda stvari so se zasule tako, da jim skoro ne bo preostajalo drugega kot postaviti Haserodta, ako hočejo imeti kolikčkar upanja, da demokratska stranka prodre pri županskih volitvah. Visoki gospodje v odboru demokratske stranke se boje Haserodta, ker je neodvisen in nikdar ne posluša političnih bosov. Ako bi se Haserodt zavezal, da bo deloval kot župan tako, kakor mu narekujejo politični krogi, ima Haserodt nominacijo za župana že danes v žepu. Ker pa je mnenja, da je blagor ljudstva več kakor pa politični dobiček par oseb, se obotavljajo z nominacijo. V soboto je neka druga politična stranka ponudila Haserodtu kandidaturu za župana. To je tako zvana "Single Tax Party", o kateri se pa dvomi, da bi jo Haserodt podpiral. Medtem pa se seveda tudi republikanci obotavljajo in niso izbrali še nobenega kandidata za jesenske županske volitve.

Mrs. Turek je bila zgodaj v soboto napadena od dveh zamorcev, ki sta skrajno zločinsko z njo postopala. Oba lopova sta vlomila v garažo zadaj na dvorišču, kjer sta odnesla lestvo, s pomočjo katere sta splezala v prvo nadstropje. Skozi odprto okno sta prišla v kuhinjo. Mrs. Turek se je zbudila od ropota, in ko sta jo roparja zagledala, sta jo podrla na tla, neusmiljeno pretepla. potem pa zvezala in rokah in nogah. Vlomila sta v kovček, od koder sta vzela \$75, nakar sta pobegnila, potem ko sta še večkrat sunila na tleh ležečo žensko. Mrs. Turek je prepričana, da se je napad pripetil po nasvetu neke tretje osebe. Mrs. Turek živi ločeno od svojega moža. Policija ga je aretirala in zaslila na postaji, v mnenju, da se je hotel on maščevati nad svojo ženo ter je pregovoril zamorce k napadu. Kaj je policija dognala, se ne more izvedeti.

Družini Penozza. ki ima grocerijo na 4526 St. Clair ave. se je ponesrečil 5 letni sin Joseph. Pri igranju je sedel v lonec vrele vode in zadobil tako hude opekline, da je drugi dan v bolnici umrl. Pogreb se vrši v torek popoldne. — Henry Ford zasluži na vsakem avtomobilu \$199 čiste, kot se poroča iz Detroita. — Meseca junija se je v vozovih cestne železnice vozilo za 100.000 oseb manj kot junija lanskega leta. — Cena jugoslovanskemu denarju je znoet padla.

Vojaki brez dela.

V Clevelandu bivši vojaki ne dobijo dela.

V Clevelandu je še vedno 6302 bivših vojakov, ki so bili tekom vojne pohabljeni, pa niso dobili še nobene odškodnine od svoje vlade. Nad 8000 Clevelandčanov je bilo ranjenih v vojni. Vsega skupaj se je iz Clevelanda udeležilo vojne nad 30.000 mož in fantov, in izmed teh jih je danes nad 12.000 brez dela in centa, da bi se preživeli. To je njih nagrada, ker so zapustili dobre čase, delo in zaslužek ter odšli na bojno polje. Nikdar ni vlada zavlačevala kake stvari tako vztrajno in sramotno kot zavlačuje podporo ranjenim in pohabljenim vojakom. Ameriški Rudeči Križ v Clevelandu daruje potrebnim bivšim vojakom vsak mesec \$20.000, namesto da bi vlada storila svojo dolžnost. Vseh 6000 bivših vojakov bi bilo v resnici brez strehe in živeža, da ne dobivajo podpore od Rudečega Križa. Postava pravi, da kdor je dobil rane v vojni, in je začasno nesposoben za delo, mora dobiti vsaj \$80 na mesec, dokler ne sposobnost traja. Kdor pa je trajno pohabljen, dobiva \$100 na mesec, in \$15 za ženo in za vsakega otroka. Toda le 1397 Clevelandčanov je dobilo podporo dočim nad 6000 čaka, kdaj bo vlada pregledala vse akte in dovolila podporo. Vlada ima denar, ker je bil od kongresa dovoljen, toda v uradih, ki izplačujejo podporo, so nameščeni ljudje, ki niso bili nikdar vojaki, ki ne poznajo trpljenja, katerega trpe pohabljeni. Najbolj grdo pa je od podjetnikov in tovarnarjev, ki so odslužili tisoče nekdanjih vojakov ter jih pustili brez zaslužka.

Policija je aretirala 19 letno Oktavio Price, ki stanovala na 2210 E. 28th St. Obdolžena je umora. S svojim možem se je nekaj prerokala, nakar je zgrabila revolver in ga ustrelila. Kroglja je možu prodrla srce, in je bil na mestu mrtev. Ženska je potem pobegnila, toda so jo kmalu vjeli.

Donald Kagy, brat umorjenega Harold Kagya, o katerem se še danes ne ve, kdo ga je umoril, je bil v soboto pred policijsko sodnijo, kjer se je moral zagovarjati, ker je v pijanem stanju vozil avtomobil. Sodnik Selzer ga je obsodil na \$50 kazni in 10 dni zaporu ter za šest mesecev mu je vzeta avtomobilska licenca.

Bivši County Clerk Ed. B. Haserodt odpre s 1. avgustom svoj odvetniški urad v Engineers poslopu.

Poročila sta se John Arko, 15801 Waterloo Rd. in Fannie Perušek, 15712 Waterloo. Obilo sreče!

PROGLASITEV MIRU.

Washington, 31. julija. Predsednik Harding ne bo proglasil uradno miru z Nemčijo in bivšo Avstrijo, dokler se ne vrne s počitnic, kar se bo zgodilo šele koncem drugega tedna. Kongres je sprejel mirovno resolucijo, ki pa še ni veljavna, ker ni podpisana od predsednika. Iz Londona pa se poroča, da bo Anglija uradno proglasila mir dne 1. septembra, in sicer z vsemi državami, s katerimi se je nahajala v vojni, razven Turčijo. Mir s Turčijo je zaenkrat popolnoma prezrt.

Spor s Francozi

Angleži ne odobravajo francoskega nastopa.

London, 31. julija. Med Francijo in Anglijo je prišlo do novega spora radi šleskega vprašanja. Včeraj je poslala angleška vlada precej ostro noto v Pariz, v kateri noti angleška vlada jako ostro zapaja se je iz Clevelanda udeležilo vojne nad 30.000 mož in fantov, in izmed teh jih je danes nad 12.000 brez dela in centa, da bi se preživeli. To je njih nagrada, ker so zapustili dobre čase, delo in zaslužek ter odšli na bojno polje. Nikdar ni vlada zavlačevala kake stvari tako vztrajno in sramotno kot zavlačuje podporo ranjenim in pohabljenim vojakom. Ameriški Rudeči Križ v Clevelandu daruje potrebnim bivšim vojakom vsak mesec \$20.000, namesto da bi vlada storila svojo dolžnost. Vseh 6000 bivših vojakov bi bilo v resnici brez strehe in živeža, da ne dobivajo podpore od Rudečega Križa. Postava pravi, da kdor je dobil rane v vojni, in je začasno nesposoben za delo, mora dobiti vsaj \$80 na mesec, dokler ne sposobnost traja. Kdor pa je trajno pohabljen, dobiva \$100 na mesec, in \$15 za ženo in za vsakega otroka. Toda le 1397 Clevelandčanov je dobilo podporo dočim nad 6000 čaka, kdaj bo vlada pregledala vse akte in dovolila podporo. Vlada ima denar, ker je bil od kongresa dovoljen, toda v uradih, ki izplačujejo podporo, so nameščeni ljudje, ki niso bili nikdar vojaki, ki ne poznajo trpljenja, katerega trpe pohabljeni. Najbolj grdo pa je od podjetnikov in tovarnarjev, ki so odslužili tisoče nekdanjih vojakov ter jih pustili brez zaslužka.

AMERICAN LEGION PROTI DEBSU.

Indianapolis, 31. julija. J. G. Emory, poveljnik American Legion, organizacije bivših vojakov svetovne vojne, je brzojavil predsedniku Harding, da če on dovoli, da se izpusti Eugene Debs iz zaporov, da bo American Legion smatrala ta korak vlade kot znamenje, da se začne splošno kršiti vse postave. American Legion je pripravljena do skrajnosti boriti se proti izpustitvi Debsa iz ječe. Poveljnik American Legion je brzojavil predsedniku, da noben drug korak vlade ne bo tako razvnel in ogorčil bivših ameriških vojakov kot če se izpusti Debsa iz ječe. Dogovorjeno je, da se pošlje v Washington jutri na tisoče brzojav, v katerih se protestira proti izpustitvi Debsa iz ječe.

ZDRAVNIKI SE JEZILJO.

New York, 31. julija. Upravitelji slavne bolnišnice John Hopkins Hospital so vzbudili ogromno jezo med zdravniki, ker so določili stalne cene za operacije in zdravniško postrežbo v bolnišnici. Glasom te odredbe ne sme noben zdravnik računati več kot \$1000 za operacijo in ne več kot \$35 za zdravniško postrežbo v enem tednu.

NOVE VRSTE SLEPARJI.

Toronto, Ont. 28. julija. Hišni posestniki v tem mestu so znašli nov način, da skubejo ljudi, ki hočejo najeti stanovanje. Vsaka stranska, ki pride v novo stanovanje, katero si želi ogledati, mora prej plačati \$2 gospodarju, sicer gospodar neče pokazati stanovanja.

Lakota v Rusiji.

Prebivalstvo trpi v pomanjkanju in lakoti.

London, 31. julija. Lakota divja po Rusiji, in skoro vse prebivalstvo se nahaja v skrajni paniki. Prebivalstvo beži iz rodnih krajev, in po vsej Rusiji, posebno ob potih doline reke Volge, dobite tisoče kmetov kakor meščanov, ki beže s svojim pičlim preostalim premoženjem v druge kraje. 50.000 Rusov je pribezalo zadnji mesec preko meje na Poljsko, ker doma v Rusiji absolutno živeti ne morejo. Poljska vlada protestira, toda pomagati si ne more. Ob križiščih cest se zgrinjajo skupaj ljudske množice, nastane zmešnjava, gnječa, in vselej jih obleži mnogo mrtvih na potu. Maloštevlna živina, katero vodijo begunci s seboj nima zadostne krme ter počepa na cesti, nakar se ljudske množice stepejo za meso. Ljudstvo se zgrinja proti Ukrajini in obmejnimi ruskim državam, kjer se obeta letos velika žetev, dočim bo v Rusiji malo pridelka. Trpljenje med narodom je neznošno. Boljševiška vlada si ne more pomagati drugače, kot da mobilizira vojaštvo kot vsaka druga kapitalistična država. Moskva se je spremenila v utrjeno vojaško taborišče. Topovi in strojne puške stoje na ulicah, da potlačijo v krvi vsak morebitni ljudski odpor. Panika se je polotila vse Rusije. Ogronna suša, ki je obiskala Rusijo, je povzročila smrt že tisočih. Rusija, nekdanja največja zakladnica za žito, je danes skoro brez žita.

10.000 NEWYORČANOV UBITIH.

New York, 31. julija. Včeraj je bilo tukaj ubitih več kakor 10.000 Newyorčanov z bombami, katere so zrakovci metali nad mesto. Seveda, ubiti v resnici niso bili, pač pa so zrakovci dokazili, da bi lahko ubili tisoče in tisoče z bombami. Vojaške oblasti so naročile vojnim zrakovcem naj prirede napad na mesto New York. 70 zrakovlovov se je mahoma pojavilo nad mestom in začeli so metati nedolžne bombe nad mesto. Po mnenju vojaških strokovnjakov je bilo tisoče ubitih in ves finančni del mesta New York opustošen. Prihodnji teden pride na vrsto Philadelphia.

AMERIŠKI VOJAKI V NEMČIJI.

Washington, 31. julija. Kljub temu, da je Amerika že proglasila mir z Nemčijo, pa se ameriška armada še vedno nahaja v Nemčiji. Kot naznanja vojni tajnik ima Amerika ogromne stroške s svojo malo armado v Nemčiji. V Nemčiji se nahaja 500 častnikov, 13.241 ameriških vojakov ter 54 bolniških strežnic. Odkar je bilo premirje sklenjeno, je morala Amerika za to svojo posadko v Nemčiji plačati že \$240.744.511. Te stroške mora sicer glasom mirovne pogodbe vrniti Nemčija, vendar je nemogoče vedeti, da bi Nemčija kdaj plačala to svoto. V Ameriki se vrši agitacija, da se naša posadka vrne iz Nemčije.

HARDING GRE NA POČITNICE.

Washington, 31. julija. Predsednik Harding je zapustil včeraj Washington na predsedniški jahti Mayflower. Odsoten bo iz glavnega mesta več kakor en teden.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:

Za Ameriko - - - \$4.00 Za Cleveland po pošti - \$5.00
Za Evropo - - - \$5.50 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 88. Mon. Aug. 1st 1921

Dva argumenta.

Odkar je upeljana prohibicija v Ameriki, je nastal po ameriškem časopisju hud boj za in proti prohibiciji. Vse ameriško časopisje se ne more ogniti temu vprašanju, ki je videti, da jako zanima najširšo ameriško javnost. Tujezemsko časopisje je do malega vse proti prohibiciji, dočim je ogromna večina ameriškega (angleškega) časopisja za prohibicijo. Vendar to ne izključuje, da to ameriško časopisje od časa do časa ne bi prinašalo argumentov proti prohibiciji. V Clevelandskem in drugem angleškem časopisju čitamo skoro dnevno argumente zoper prohibicijo, kakor za prohibicijo. Da postane znano tudi našim čitateljem kakšno mnenje imajo Amerikanci o prohibiciji, prinašamo na tem mestu dvoje argumentov, kakor so bili priobčeni v "The Cleveland Plain Dealer", pred kratkim. Plain Dealer sam je za prohibicijo, vendar to ga ne ovira, da prinaša dostojne dopise tudi od nasprotne stranke, ker upošteva fair play napram vsem. Prvi dopis je od nekega S. E. Sears, ki stanuje v Berea, Ohio. On piše za prohibicijo in sicer sledeče:

Čenjeno uredništvo Plain Dealer-ja: Eden vaših dopisnikov je označil, da je osemnajsti amandment k ustavi Zjedinenih držav navadna šala. (Osemnajsti amandment ustave pomeni prohibicijo, op. ured.) V resnici moram reči, da se bližamo jako resnim časom v Ameriki, ko ljudje že vsako postavijo, ki je namenjena za ohranitev reda, miru, življenja in lastnine smatrajo za šalo ter jo odkrito in z veseljem kršijo. Ali ni čas tu, ko bi morali vsakega moža ali osebo, ki odkrito zagovarja kršitev postavne smatrati za veleizdajalca? Ena največjih današnjih potreb Amerike je, da znamo ceniti naše ustanove, ki so nas naredile za najslavnejši narod na svetu. Napad na svete stvari v interesu apetita, strasti, posvetne zabave in lakomnosti, vse to ne pozna nobene meje danes. In sedaj zaganja svoj strup proti ustavi Zjedinenih držav pod krinko zasmevanja Volstead postavne. Osemnajsti amandment k ustavi nam pomaga, da se zavedamo bolj kot kdaj prej vzvišenih načel, ki so izražene v predgovoru ameriške ustave. Kako moremo ustvariti "pravico, zagotoviti domač mir, skrbeti za splošno blagostanje in prekrbeti blagoslov svobode", če se je licenriranim gostilničarjem dovoljevalo pospeševati neznačajnost, pijanost, razporoko, siromaščino, nemoralnost, zločin in vse druge slabosti alkoholizma? Čas je, da dobri državljani zavrnejo napade na ustavo in postavne, ki podpirajo pravico. . . . .

Drugi dopis, katerega je poslal neki Thomas H. Durey, pa nasprotuje prohibiciji in daje svojim čutom sledeče argumente:

Čenjeno uredništvo The Plain Dealer: Rad bi vprašal dotično osebo, ki je spisala omenjene vrste za prohibicijo, sledeče vprašanje: Kje so oni tisoči ljudje ki danes bolj živijo radi prohibicije? Pet milijonov ljudi je danes v Ameriki brez dela, in njih družine se nahajajo v največjem pomanjkanju in trpijo siromaščino, kakor je še ne pozna zgodovina Amerike. In kaj je še naredila prohibicija? Stiri deset procentov ameriškega naroda so danes tatovi, lažniki, morilci in zločinci, naše ječe in kazilnice so nabasane do vrha in vsak dan gradijo nove ječe.

Blaznost, življenje strupov, živčna nervoznost, želodčne bolezni, vse te bolezni se razširjajo, da je človeka strah. Davki se neprestano višajo, plače delavcev gredo pa navzdol. Milijone Amerikancev se je naučilo preklinjati vero radi fanatičnih prohibicionističnih duhovnov, ki se vtikajo v prohibicijo. Milijone ima vlada na razpolago, da vsili narodu prohibicijo, toda niti centa še ni pokazala za naše vojake, ki so trpeli na fronti, se borili za demokracijo, a danes stradajo. V resnici, to je krasen rekord prohibicije. . . . .

Tu sta torej dva argumenta Amerikancev, kaj mislijo o prohibiciji. Kakor je videti, Amerikanci svojo deželo prav dobro poznajo.

DOPISE.

Nottingham, O. Sporočati vam želim nekaj zanimivega iz naše naselbine, kjer živi 65 procentov Slovencev in Hrvatov.

Pred nekaj meseci smo tu ustanovili društvo The Berwick Improvement Association, katere družbe namen je poslovati za korist gospodarskega napredka in za procvit naše naselbine. V 32. okraju, kjer živi nekaj nad 1000 slovenskih državljanov, se nahajamo mi. Naša organizacija ima za pripadnike člane vseh narodnosti. Delo, katero smo prevzeli, je silno težavno in združeno z mnogimi zaprekami. Okraj, kjer mi stanujemo, je bil več kot dvajset let zanemarjen in pozabljen od mestne zbornice, in to posebno v slučajih, ko smo rabili sredstva, da si ohranimo zdravje in zboljšamo naše ceste, razsvetljava, in kar je nad vse potrebno — kanale, da ne bo treba imeti v kleti vode in na cesti smradu od vode, ki

prihaja iz hiš od omivanja, in ki stoji mesece na cestah ter okužuje celo okolico. Vsakomur je znano, da je tak položaj veljal že marsikatero družino zgubo njenega otroka ali zdravje. In pridejo tudi posledice za nas, katere bomo vsi občutili.

Nihče se ni zmenil za nas do danes. Odkar smo se pa zjedini, pa vse vre, vse jama in kažejo, da je mesto "brok". Imeli smo tukaj mestnega inženirja, kateremu smo pokazali kaj zahtevamo. Seveda, sam je sprevidel, da je potrebno, njegov sklepi so bili odobreni, ali naredilo se je še malo. Tako daleč smo danes prišli, da so nas začeli že strašiti, če ne bodeš to ali ono naredil ali pa molčal, boš pa zaprt.

Kakor se vidi nas hočejo s tem razkopati, da bi razpadla naša organizacija, posamezniki pa lahko ostrašijo. Toda, bratje, nič strahu, kajti vmesili smo mi, pa tudi kruh bomo jedli, le s podvojeno močjo na dan kot en mož brez

strahu. Mi plačujemo davke, mi smo državljani, in mestna vlada pa mora gledati, da skrbi za nas, zato jo pa imamo.

V mestu nam pravijo, da smo tukaj Indijanci, čemur se ne bi še čudil, kajti vse ceste v našem okraju imajo imena indijanskih, rodov, kakor Shawnee, Muskokant, Kewanee, Chicasaw, itd. Toda Indijanci so radi posvetovali se okoli ognja, in tako smo tudi mi zakurili ogenj mestu, in tega ne bo pogasila nobena požarna bramba, razven ako nam ne dovolijo naših pravičnih zahtev. Mi molčali ne bomo, ker je naša državljanska dolžnost, da govorimo, ker plačujemo davke, in prva skrb mesta mora biti osrečiti svoje državljane, skrbeti za njih blaginjo, zdravje in srečo. To je zapisano v ustavi Zjedinenih držav, in ta mora biti pravična vsem. Mi pošiljamo vsak ponedeljek dva moža v City Hall, da nas zastopata. To stane denarja. Eden hodi doli zastonj, in to je kandidat za prihodnje volitve, Mr. I. Birenkrant, ki je že več dosegel za nas kot vsi drugi v vseh letih. City Health Department nas hoče prisiliti, da mora vsak narediti s cementa jamo, ki bi naš veljala po \$50 vsakega. To pa samo za kratko dobo enega ali dveh let, potem jo pa zasuj in plačaj za kanal. Naš okraj ima 2500 lotov, kar bi pomenilo, da bi bilo \$125.000 proč zagnanih. Nas nič ne vprašajo ali si "brok" ali si brez dela, naredi ali pa čutiš posledice. Vsak dan inajno naše žene moža postavne na jardu.

Podvzeli so se glede tega drugi koraki; da nam ne bo treba denarja proč metati, ko se zgradi kanalizacija. To se pa more zgoditi le v skupnosti. Danes nas spada v to organizacijo 600 dobrih državljanov, in želimo, da se pridružio še drugi. Na zadnji seji smo sklenili, da spremenimo ime, in se naša družba odslej imenuje "The 32nd Ward Association". In jaz mislim, da če enkrat dobimo odločilno silo v našo družbo, se bo v mestu tako plesalo, kakor bo naš boben pel. Da bo davek, katerega mi plačujemo, pravično razdeljen, da bomo deležni tistega deleža, ki nam spada, ne da bi se gradilo golf grounds, mi pa bi po blatu hodili.

Dne 13. avgusta imamo piknik, to je v soboto popoldne, kar boste videli na oglasih in plakatih. Zraven pa bo velika demonstracijska parada. Zatorej splošno vsi na dan, da pokažemo, da zahtevamo samo, kar nam po pravici gre, nič več, in da nismo tako bojazljivi kot so mislili dosedaj. Vsake stvari je enkrat konec, tako tudi naše potrpežljivosti. Potegnimo se z vso človeško močjo za naše pravice in za poštene voditelje, ne pa za tistega, ki gleda samo, da je on sit. Pozdrav

Jas. Rotter, Chairman.
Pripomba uredništva Ameriške Domovine: To je najboljši dopis, kar smo jih zadnja leta dobili. Dopisnik kaže krasno zanimanje za napredek in blaginjo naroda v svojem okraju. Na ta način bi se morali boriti vsi državljani, zahtevati vedno svoje pravice, se združevati, zahtevati in delovati. Potem se ne bo pometal z nikomur. Uredništvo tega lista je vedno na razpolago z vsemi silami, da vas podpira, svetuje in pomaga, kjerkoli boste zahtevali. Mi vam iskreno častitamo na vaši neustrašenosti in odkritosrčnosti. Takih mož je treba.

REGENT IN POSLANCI PRISEGLI NA USTAVO.

Beograd, 29. junija. Ulice so bile že na vse zgodaj polne občinstva, posebno pred skupščino se je nabrala velika množica, ki je tako narastla, da ni bilo nikjer več mogoče čez cesto. Galerije so se pričele polniti že ob osmih zjutraj. Pred 11. uro so pričeli prihajati poslanci v dvorano. Prvi je prišel radikalec Nastas Petrovič, za njim še en radikalec, nato pa veliko množico skrivnost. Tako je pri-

bila dvorana polna. Manjkali so komunisti.

Točno ob 11. uri je predsednik dr. Ribar otvoril svečano sejo skupščine. Obče presenečenje je izzvalo dejstvo, da sta bila v klopek klerikalcev navzoča samo dva (posl. Gostinčar in še eden).

Po prečitani zapisnika je odredil predsednik dr. Ribar kratek odmor, dokler ne pride regent Aleksander. Kmalu po 11. uri je prisel regent Aleksander s svojim spremstvom v skupščino.

Pred povorko od dvora do konstituante so prvi jahali trobentaši kraljeve garde, nato je sledil paradni voz prestolonaslednika, v katerega so bili vpreženi štiri belci, pri regentu sta sedela njegova adjutanta, za vozom je sledil zopet eskadron kraljeve garde.

Pred vrati konstituante je pričakoval regenta predsednik ustavotvorne skupščine dr. Ribar s celim predsedstvom skupščine. Dr. Ribar je povedel regenta v dvorano, kjer se je regent podal na prestol pred tribuno, na kateri je bil evangelij. Regentu na desnici je stal predsednik vlade Nikola Pašić, ob levici predsednik skupščine dr. Ribar, ki je priobčil, da mora regent po ustavi položiti prisego na ustavo kot namestnik kralja Petra.

Regent je položil to-le prisego:

"V imenu Njegovega Velikanstva kralja Petra I. prisegam pred vsemogočnim Bogom, da bom čuval ustavo nedotakljivo in da bom varoval edinstvo naroda, neodvisnost države in enotnost državne oblasti, da bom imel pred očmi v vseh, svojih težnjah dobrobit naroda. Tako naj mi Bog pomaga. Amen."

Po prisegi je regent odšel v spremstvu predsedništva in vlade zopet iz skupščine, da se vrne na dvor.

Po odhodu regenta iz skupščine se je seja skupščine nadaljevala s prisego poslancev na ustavo. Poslanci so istočasno izgovarjali besedilo prisege, drže desnice kvišku:

Jaz prisegam pred vsemogočnim Bogom in pred vsem, kar mi je po zakonu najsvetejšega in na svetu najdražjega, da bom s svojim poslanškim delom podpiral državo, da bom imel pred svojimi očmi in v svoji duši in izvrševanju svojega poklica dobrobit kralja in narodno edinstvo države."

Nato je bila seja zaključena. Vsi poslanci, predsednik skupščine, predsednik vlade Nikola Pašić in ministri in novinarji so se podali na tribuno na Terezije, kjer so pristostvovali defileju trup. Pristostvovali so tudi diplomatski kor, predsedništvo konstituante, atašeji in predstavniki in razne korporacije.

Ob 12. uri je prišel regent iz dvora na konju. Hči generala Jankoviča mu je poklonila venec in šopek cvetic. Regent se ji je ljubeznjivo zahvalil.

IZ DOMOVINE.

Zamotan kriminalni slučaj.

Karl Živko iz Ciglenc pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah se je 17. februarja 1919 priženil na posest Petra in Genovete Kristi v Ciglicih ter z ženo Katarino priženil tudi lepo posestvo. Toda kmalu po poroki je pričel z ženo surove ravnanje; ne le, da jo je pretepal, gnal jo je tudi na stranišče ter ji tu s človeškim blatom mašil usta ter potikal njeno glavo v odprtino stranišča. Že 3. junija je sledila tožba za ločitve zakona. Vsled poravnave ni prišlo do ločitve. Toda Živka to ni spametovalo. Še surovejše je začel ravnati s svojo ženo. Ko ji je celo grozil, da jo umori, je čez nekaj mesecev zopet prišlo do druge ločitve. Dne 7. februarja 1920 je bil pri kazenskem sodišču radi surovega ravnanja obsojen. Še nevarnejši je postajal napram nji, ko je zvedel, da je žena izrekla, da ve za veliko mozevo skrivnost. Tako je pri-

X - ŽARKI PREISKAVA \$1.00

Uspešno zdravljenje za moške in ženske.

Nervozni in slabi? Ali imate velik strah? Mislite, da se vam ne more pomagati? Ako to mislite, ne smete izgubiti takoj upanja, temveč najprej mene obiskati in govoriti z menoj. Preiskava z X-žarki stane le \$1.00. Ako preiskava pove, da za vas ni pomoči, vam to takoj povem, ker ne prevzamem neodržljivih bolezni. Ali pričakujete več?

Da se serum v krvne celice.

Čudovito pomlajenje se doseže le na ta način, da se doda krvi milijone novih celic. Vi veste, da to, kar vidite, lahko verjamete. To ni nobena tajnost. Ali ne mislite, da so vaše krvne celice vaš bančni konto — vedno redijo slabše organe? Vsi bolniki morajo biti zdravljeni v laboratoriju. Eno zdravljenje s serumom bo vsakega prepričalo.

Najslabši slučaj malokrvnosti, nespanja, nervoznosti, srčne bolezni, živčevja, sladkorna bolezen, krof, mrzlica, oslabelost krvi, ohromelost dušna ali fizična, vodenica, otekllost, blaznost, razne oslabelosti in druge bolezni, ki so pretevilne, da bi jih mogli imenovati, se ozdravijo na ta način in kadar ne pomaga nobena druga stvar več.

Dalo se vam bo dobro in točno zdravljenje.

Jaz zdravim z uspehom vse zastarele bolezni, živčne, krvne, kožne, pri moških in ženskih. Dalje zdravim jaz astmo, katar, otekllost, želodčne bolezni, ledične in mehurne bolezni, kilo, homoroido, oslabelost pri moških in ženskah. Pri zdravljenju rabim najnovejše metode — serum, z importiranimi zdravili 606, salvarzan in 914 neosilvazem, kakor druga najnovejša zdravila.

Cene so najnižje v Clevelandu. Zdravljenje pod molččnostjo.

DOKTOR BAILEY, "specijalist" 5511 EUCLID AVE.
blizu E. 55. ceste, soba 222, 2. nad.
MI GOVORIMO SLOVENSKO. Uradne ure 10—7 dnevno, nedeljo 10—1.

Homestead Sheet Metal & Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslovođa.

Postavljamo nove furnese. Točno popravilo novih furnesov.
Pokrivamo strehe, popravljamo žlebove ter strehe.

Točno delo po najnižjih cenah.

Union 330-W. 7948 BROADWAY.

Telefoni v mestu Main. 2063 Central 1690

Telefon v podružnici: O. S. Princeton 355 R

JOHN L. MIHELICH

PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni urad: 902 Engineers Bldg. Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Uradne ure v podružnici: Zjutraj od 8—9. Zvečer od 6—8.

Cez dan se obrnite na glavni urad.

Stanovanje: 1200 Addison Road.

Smehljajoč obraz

lahko napravite, ako si ga doma napravite in to vam nudi podružnica Frank Oglarja, ki se nahaja pri dobro znanem rojaku Frank Kunstelnu, poleg Ameriške Domovine. Zakaj bi si ga ne napravili doma? ZA \$1.75 LAHKO NAPRAVITE 10 GAL. OKUSNEGA PIVA, ki bo vam in vašim prijateljem v tej neznosni vročini jako žejo olajšal. V zalogi imamo najboljši hmelj, malt, sladkor in vse potrebno za varenje piva na vašem domu.

Torej ako ste prijatelj okusne pijače — en poskus in vas bo zadovoljil.

Za naročila se vam priporočam že v naprej, znani vam

Frank Kunstel,

6117 ST. CLAIR AVE.

V delu je vse — v hranitvi še več.

Saving Today — Is Having Tomorrow.

Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Kdor hrani, ta ima. To je star naroden pregovor. V vašo korist je, ako še danes začnete s hranjenjem denarja, pri vsem dobro poznani Lake Shore banki. Mi plačujemo 4% obresti od dneva vložitve pa do dneva, ko denar dvignete.

Naš tujezemski oddelček daje najbolj pripravne vsakovrstne nasvete našemu narodu ter se zavzema za naše ljudi pri tukajšnjih in domovinskih oblasteh.

Naša tridesetletna skušnjava v bančnih poslih in naše izvanredne zveze z najbolj odličnimi bankami v Ljubljani, Zagrebu in drugih velikih mestih Jugoslavije stavimo drage volje na vaše popolno razpoloženje.

Mi dajemo vse nasvete brezplačno in po našem najboljšem prepričanju. Za vse informacije o pošiljanju denarja, o dobivanju vaših rojakov iz domovine, ali v kateremkoli bančnem poslu se obrnite na vašo staro, zanesljivo in dobro poznano

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Sever's Regulator

(Sever's Regulator). Ta regulator je blažilo delujoča tonika in zdravilo. Priporočljivo je za popravo tistih posebnih oslabelosti in neradov, ki so jim podvržene ženske.

Cena \$1.25. Na prodaj po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

